

[Ragnhild Andersen.]

kort efter, nu igennem 12 år jævnlig er blevet rykket for nogle tusinde kroner fra besættelsesårene. Indsenderen af læserbrevet hævder, at handelsministeriet for de penge, som denne enke under krigen måtte låne af staten, nu kræver pant i et hus, hun har arvet efter sin moder. Hvis det virkelig er tilfældet, at denne og lignende indrivninger finder sted, føler jeg trang til at sige, at dette har tinget og offentligheden ikke haft kendskab til.

Af det svar, som for 10 år siden blev afgivet af daværende finansminister Kampmann til min partifælle, det ærede medlem hr. Lynnerup Nielsen i tinget på et spørgsmål om denne sag, fremgår det, at handelsministeren og handelsministeriet ifølge tekst-anmærkning til finansloven er bemyndiget til at eftergive lånene, hvor en søfarende skønnes ude af stand til inden for en rimelig tid helt eller delvis at tilbagebetale det rentefri lån. Finansministeren oplyste dengang, at restgælden var på 4,9 mill. kr. I 15 år har handelsministeriet siddet med en sådan bemyndigelse, og i disse 15 år har man altså fortsat med at ofre dyre administrationsomkostninger på at søge disse få millioner inddrevet, som det uden tvivl i overensstemmelse med givne løfter havde været rigtigere at eftergive søens folk, ikke mindst at eftergive enkerne efter dem, der havde sat helbred og liv over styr.

Folketinget har nu lige vedtaget en lov om eftergivelse af udbetalt kommunehjælp og om at ajourføre hædersgaverne til de hårdest ramte ofre fra besættelsestiden. Hele Danmark har i disse dage fejret 15 års dagen for Danmarks befrielse. Der er i den anledning lagt blomster og kranser på vore faldnes grave, også ved søfolkens monumenter og mindesmærker. Men er det nu tilstrækkeligt? Søens folk sejlede 700 mill. kr. hjem til landet i disse år, 1 700 af dem blev derude og kom aldrig hjem. Er det så ikke rimeligt, at der nu endeligt og afgjort bliver slået en streg over det resterende mellemværende, som vore modige og tapre søfolk og deres efterladte har fra krigens tid?

Det er vor opfattelse i den kommunistiske gruppe, og det er derfor jeg har stillet det

spørgsmål til den højtærede handelsminister, om han ikke finder anledning til nu, hvor vi står over for 15 års dagen for Danmarks befrielse, at foreslå den restgæld eftergivet, som sømænd og deres enker stadig må afdrage på fra besættelsesårene.

Handelsministeren (Lars P. Jensen): Det er som nævnt rigtigt, at spørgsmålet har været rejst i tinget før, bl. a. den gang det ærede medlem henviste til, og der har i øvrigt også engang senere været rejst og besvaret et spørgsmål angående de lån, der i besættelsesårene gennem handelsministeriet blev ydet de fraværende søfolks pårørende for at afhjælpe de økonomiske vanskeligheder, de pågældende var blevet bragt i som følge af, at søfolkene ikke længere kunne hjemsende penge til deres families underhold på sædvanlig måde.

Jeg kan oplyse at der i alt blev ydet rentefri lån i 1 532 tilfælde, og at det samlede lånebeløb andrager 15½ mill. kr. Det var en klar forudsætning for ydelsen af disse lån, at pengene skulle betales tilbage, når krigen var forbi og sømændene kunne komme i normal forbindelse med deres familier. Ved hyreudligningsloven af 12. juni 1946 fik vi imidlertid for det første en meget væsentlig del af det samlede lånebeløb, nemlig omkring 8 mill. kr., bragt ud af verden, og for det andet blev lånene i henhold til en anden lovbestemmelse af 1945 straks eftergivet i alle de tilfælde, hvor den pågældende sømand var afgået ved døden i allieret tjeneste. Der blev endvidere fra 1948-49 på de årlige finanslove optaget en tekstanmærkning, som jeg gerne vil citere, idet jeg vil gøre det ærede medlem opmærksom på, at det ikke er handelsministeren, men finansministeren, der har bemyndigelse

„til i de tilfælde“ — jeg citerer tekst-anmærkningen — „hvor en søfarende skønnes ude af stand til inden for et rimeligt tidsrum helt eller delvis at tilbagebetale de hans pårørende i tidsrummet 1940-45 ydede rentefri lån af statskassen, og hvor det om hans og hans families personlige og nuværende eller forventede fremtidige økonomiske forhold oplyste i øvrigt taler derfor, efter forhandling med ministeren for handel, industri og